

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2023

În temeiul art. 37 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art. 840), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2023 (se anexează).

2. Universitatea de Stat din Moldova va asigura:

1) în coordonare cu Cancelaria de Stat:

a) elaborarea, aprobarea și distribuirea Planului de realizare a comenzii de stat autorităților publice;

b) elaborarea și aprobarea programelor de instruire în corespundere cu necesitățile practice, prevederile cadrului normativ și relevanța tematicilor pentru dezvoltarea profesională a funcționarilor publici;

2) organizarea activităților de logistică didactică și tehnică conexe Planului de realizare a comenzii de stat;

3) prezentarea, până la 31 ianuarie 2024, Cancelariei de Stat a raportului privind realizarea activităților de instruire planificate.

3. Autoritățile publice vor asigura:

1) delegarea funcționarilor publici pentru participare la cursurile de instruire;

2) participarea specialiștilor la elaborarea și realizarea programelor de instruire în calitate de formatori, ca urmare a solicitării Universității de Stat din Moldova.

4. Cheltuielile legate de realizarea comenzii de stat vor fi acoperite în limitele mijloacelor financiare alocate în acest scop Universității de Stat din Moldova.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Aprobată
prin Hotărârea Guvernului nr.

COMANDA DE STAT
privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2023

Nr. crt.	Denumirea subiectelor principale și conținutul de formare	Total persoane/ grupuri/ore	Categorია și numărul funcționarilor publici			
			autoritățile administrației publice centrale		autoritățile administrației publice locale	
			categorie	număr de persoane/ grupuri	categorie	număr de persoane/ grupuri
1	2	3	4	5	6	7
1.	Politici europene, armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și rolul administrației publice în procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană Evoluția construcției comunitare europene. Valorile fundamentale și principiile dreptului Uniunii Europene. Definirea politicilor europene și competențele Uniunii. Instrumentele juridice ale Uniunii Europene care au incidență asupra administrațiilor publice naționale. Instituțiile Uniunii Europene și procesul decizional în Uniunea Europeană. Procesul decizional în contextul aderării la Uniunea Europeană. Criteriile de eligibilitate și negocierile de aderare. Transpunerea și implementarea acquis-ului Uniunii Europene – element-cheie în procesul de aderare și integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Mecanismul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene - cadrul juridic și instituțional. Metodici și tehnici de armonizare. Obținerea statutului de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană și pregătirea pentru negocierile de aderare. Rolul administrației publice în procesul de gestionare a procesului de aderare la Uniunea Europeană <i>(Curs de instruire, 16 ore)</i>	100/4/64	Funcționari publici din cadrul direcțiilor de coordonare politici și integrare europeană ale ministerelor, membri ai grupurilor de lucru sectoriale pentru pregătirea aderării la Uniunea Europeană	100/4		
2.	Management și leadership organizațional. Concept de management și manager. Activități și funcții manageriale. Instrumente manageriale eficiente de planificare,	100/4/192	Funcționari publici de conducere cu o experiență managerială	75/3	Funcționari publici de conducere din autoritățile publice locale de nivelul al	25/1

1	2	3	4	5	6	7
	organizare, coordonare, monitorizare și evaluare a activității. Comunicarea managerială și managementul conflictelor. Formarea și managementul echipelor performante. Personalitatea și comportamentul managerului performant. Leadership și stiluri de conducere. Autoevaluarea competențelor manageriale. Planul individual de dezvoltare managerială. <i>Sistemul de control intern managerial în sectorul public.</i> Conceptul de control intern managerial. Standarde naționale de control intern în sectorul public. Crearea mediului de control. Managementul performanțelor și al riscurilor. Integrarea managementului riscurilor în planificarea operațională. Procesele organizaționale și activitățile de control. Documentarea proceselor <i>(Curs de dezvoltare managerială, pe module, 48 de ore)</i>		de până la 5 ani		doilea cu o experiență managerială de până la 5 ani	
3.	Integrarea profesională în funcția publică Organizarea și funcționarea administrației publice. Reglementarea activității funcționarului public. Drepturile și obligațiile funcționarului public debutant. Planificarea activității proprii. Integrare europeană. Etică și integritate profesională. Egalitatea de gen în administrația publică. Dezvoltarea abilităților de procesare a informației, petițiilor, de elaborare a notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. Asigurarea protecției datelor cu caracter personal <i>(Curs de instruire, 40 de ore)</i>	150/6/240	Funcționari publici debutanți	100/4	Funcționari publici debutanți	50/2
4.	Elaborarea și evaluarea politicilor publice <i>Elaborarea politicilor publice.</i> Concepte de politici publice. Tipologia politicilor publice. Ciclul politicilor publice. Procesul politicilor publice în Republica Moldova. Documente de politici și documente de planificare. Procesul de elaborare a politicilor publice. Stabilirea agendei. Definirea problemei. Metode cantitative și calitative folosite în formularea politicilor publice. Colectarea și analiza datelor. Rolul statisticii în analiza datelor. Definirea obiectivelor și a rezultatelor politicilor publice. Identificarea opțiunilor. Metode de evaluare a opțiunilor. Analiza <i>ex ante</i> a impactului opțiunilor. Criterii de selectare a opțiunilor. Formularea acțiunilor. Autorități responsabile; termeni de realizare. Consultarea părților interesate. Identificarea autorităților responsabile.	100/4/320	Funcționari publici de conducere/execuție	100/4		

1	2	3	4	5	6	7
	Planificarea monitorizării și evaluării politicilor publice. Evaluarea calității și conformității documentului de politici publice. Procesul de aprobare a politicii publice. <i>Evaluarea politicilor publice.</i> Principalele abordări în evaluarea politicilor publice. Implementarea politicilor publice. Rezultatele politicii publice. Limitele rezultatelor. Necesitatea evaluării politicii publice. Procesul de evaluare și conexiunea cu procesul de monitorizare. Tipuri de indicatori (de input, de rezultat, de impact). Ținta și valoarea de referință. Etapele procesului de evaluare a politicilor publice. Determinarea subiectului evaluării. Obiectivele politicilor publice. Formularea întrebărilor de evaluare. Tipuri de întrebări de evaluare. Dimensiunile evaluării: relevanța, utilitatea, durabilitatea, impactul. Metode de evaluare a impactului: analiza multicriterială; analiza cost-beneficiu; analiza cost-eficacitate; panel de experți, altele. Modelul resurse-produse în procesul de evaluare. Evaluarea riscurilor și incertitudinilor. Formularea constatărilor, concluziilor și recomandărilor. Modele de structură a unui raport de evaluare. <i>Analiza impactului de reglementare.</i> Prevederi legale. Principiile reformei cadrului de reglementare. Analiza problemei supuse reglementării. Identificarea opțiunilor de reglementare. Criterii de decizie și metode analitice. Consultarea părților interesate. Asigurarea conformării <i>(Curs de instruire, pe module, 80 de ore)</i>					
5.	Managementul și elaborarea proiectelor Cadrul național de planificare strategică și operațională: viziune, proces, instrumente. Politica de dezvoltare regională. Managementul ciclului de proiect. Parteneri de dezvoltare și asistență externă. <i>Proiecte finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală.</i> Stabilirea obiectivelor proiectului. Strategii de intervenție. Cadrul logic al proiectului. Planificarea activităților proiectului. Bugetul proiectului. Lansarea și implementarea proiectului. Monitorizarea, evaluare și raportarea <i>(Curs de instruire, pe module, 40 de ore)</i>	50/2/80			Funcționari de conducere/ execuție	50/2
6.	Comunicarea în administrația publică Comunicarea – instrument de dezvoltare organizațională și	200/8/256	Funcționari de conducere/execuție cu o	125/5	Funcționari de conducere/execuție cu o	75/3

1	2	3	4	5	6	7
	personală. Fluxuri de comunicare. Tehnici și tipuri de comunicare. Comunicarea verbală, comunicarea nonverbală. Comunicarea asertivă, comunicarea persuasivă. Conflictul ca sursă de progres – dezvoltarea relațiilor de comunicare instituțională. Arderea profesională. Managementul documentelor în administrația publică (Curs de instruire, 32 de ore)		experiență de până la 5 ani		experiență de până la 5 ani	
7.	Managementul resurselor umane Cadrul normativ care reglementează activitatea resurselor umane în administrația publică. Proceduri de personal: recrutarea, selectarea personalului; angajarea personalului, cariera profesională. Dezvoltarea profesională a personalului (Curs de instruire, 16 ore)	50/2/32			Secretari ai consiliilor locale	50/2
8.	Implementarea Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018: provocări și oportunități Structură, noțiuni, principii. Reglementarea raporturilor administrative. Aspecte teoretico-practice ale reglementărilor Codului administrativ referitoare la procedura administrativă. Procedura de examinare a petițiilor (Curs de instruire, 16 ore)	100/4/64	Funcționari de conducere/ execuție care prestează servicii publice	25/1	Funcționari de conducere/ execuție care prestează servicii publice	75/2
TOTAL		850/34/1248		525/21		325/13

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2023

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de hotărâre a Guvernului <i>cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2023</i> (în continuare <i>Proiect</i>) este elaborat de către Cancelaria de Stat în colaborare cu Institutul de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Prezentul proiect a fost elaborat în vederea asigurării realizării prevederilor art.37 al Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Scopul Proiectului constă în dezvoltarea și consolidarea competențelor, abilităților și aptitudinilor profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor funcțiilor resurselor umane din cadrul autorităților publice, bazate pe principiul responsabilității manageriale și formarea continuă în cadrul Institutului de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Conform prevederilor art.37 din Legea nr.158/2008, funcționarii publici au dreptul și obligația de a-și perfecționa, în mod continuu, abilitățile și pregătirea profesională. În vederea asigurării fiecărui funcționar public diverse forme de dezvoltare profesională continuă și în scopul satisfacerii necesităților identificate în diferite domenii, Comanda de stat propune cursuri pentru categorii de funcționari publici de conducere și de execuție: 1. În scopul dezvoltării abilităților de management și leadership, sporirii nivelului de profesionalism, este propus cursul de inițiere pentru dezvoltarea profesională a competențelor manageriale ale funcționarilor publici de conducere - <i>Management și leadership organizațional</i>, curs de dezvoltare managerială pe module, în care este inclus și subiectul privind <i>Sistemul de control intern managerial în sectorul public</i>;   2. În scopul dezvoltării și consolidării capacităților funcționarilor publici debutanți necesare exercitării eficiente a funcției publice, comanda de stat prevede un curs de inițiere cu o durată de 40 de ore – <i>Integrarea profesională în funcția publică</i>;   3. În vederea realizării obiectivelor și priorităților Guvernului și în contextul procesului de pregătire și implementare a cerințelor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru funcționarii publici din cadrul Direcțiilor de coordonare politici și integrare europeană ale ministerelor, membri ai grupurilor de lucru sectoriale pentru pregătirea aderării la Uniunea

Europeană, este propus cursul – *Politici europene, armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și rolul administrației publice în procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană.*

Totodată, pentru sporirea competențelor profesionale ale funcționarilor publici din autoritățile publice locale, acordarea unei instruiți specializate în domeniile de activitate și îmbunătățirii procesului de management ale acestora, în comanda de stat sunt incluse așa cursuri ca: *Managementul resurselor umane, Implementarea Codului administrativ.* Pe lângă acestea, în scopul dezvoltării abilităților funcționarilor publici implicați în procesul elaborării, scrierii proiectelor, este propus cursul *Managementul și elaborarea proiectelor*, în cadrul căruia se regăsesc subiecte privind proiecte de dezvoltare regională și locală finanțate din mijloacele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, lansarea și implementarea proiectului, stabilirea obiectivelor proiectului.

Astfel, prevederile proiectului de Hotărâre a Guvernului asigură oportunitățile de dezvoltare profesională a categoriilor de personal indicate mai sus.

Subiectele cursurilor de instruire incluse în comanda de stat și categoriile de personal care urmează a fi instruiți au fost stabilite în baza propunerilor autorităților publice privind necesitățile de instruire a personalului pentru anul 2023 (urmare a solicitării Cancelariei de Stat nr. 16-77-11011 și nr. 16-77-11016 din 15 noiembrie 2022).

Comanda de stat conține denumirea și subiectele principale ale cursurilor de instruire, categoria și numărul de participanți pentru care sunt destinate cursurile respective, precum și durata desfășurării cursurilor.

Totodată, pe parcursul anului 2022, Institutul de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova a desfășurat cursurile de instruire planificate atât în sala de curs, cât și prin metode de instruire la distanță.

În total, comanda de stat pentru anul 2023 prevede 8 programe de instruire pentru 850 persoane/34 grupuri/1248 ore de instruire, dintre care pentru 525 persoane/21 grupuri din autoritățile publice centrale (61,7%) și 325 persoane/13 grupuri din autoritățile administrației publice locale (38,3%). Comparativ cu anul 2022, numărul total de persoane care urmează a fi instruite este mai mic cu 22,73%, însă a crescut cu 8% numărul de persoane care urmează a fi instruite din cadrul autorităților administrației publice locale.

Numărul de 850 participanți a fost stabilit în baza bugetului planificat pentru anul 2023 destinat pentru dezvoltarea profesională a funcționarilor publici în cadrul Institutului de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Realizarea programelor de instruire propuse în prezentul proiect se încadrează în limita mijloacelor financiare alocate în acest scop pentru anul 2023.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ca rezultat al aprobării proiectului nu va fi necesar de modificat sau abrogat careva acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost supus avizării de către autoritățile publice interesate și plasat pentru consultare publică pe pagina web a Cancelariei de Stat la compartimentul

„Transparență decizională”.
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul a fost supus expertizei anticorupție potrivit art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție.
9. Constatările expertizei juridice
Proiectul a fost supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

**Secretar general
al Guvernului**

Igor TALMAZAN